

2. Juli 1943

46.4 Or

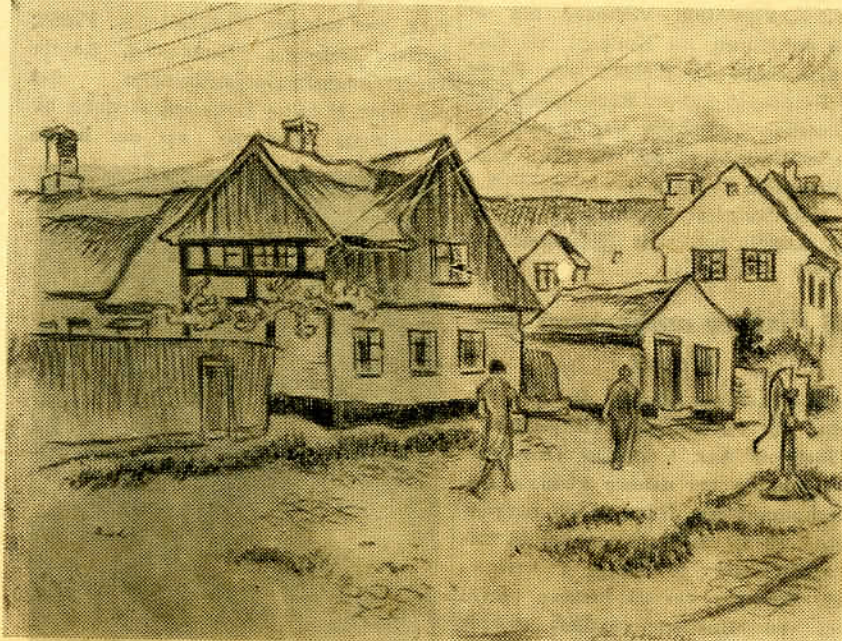

Sommerbrev fra Amagers eneste Ferie- og Badeby

Dragør By er gaaet mærkværdig sporløst
gennem de Aar, der ellers har forandret
saa meget i Hovedstadens Omegn

DET er mærkeligt, at Dragør — den lille Fisker- og Ferieby ved Amagers Sydkyst — stadig kan holde sig klar af de høje Huse, stadig kan bevare det ejendommelige Præg, den lille By har haft ned gennem Tiderne. Faktisk er Dragør By i Dag den samme, i hvert Fald af Udseende, som da Undertegnede en Sommerdag omkring Aarhundredskiftet blev hjulpet ud af den lumre Hyrevogn, der i hine Tider gik fra Christianshavns Torv til Dragør ad Amager Landevej det var før Amagerbanens og Rutebilernes Tid!

Et og andet er naturligvis alligevel forandret i Aarenes Løb. Den store Villa- og Sommerhusby, som har rejst sig ved Dragør Nordstrand, er af forholdsvis ny Dato. Den strækker sig fra Havnepladsens nordlige Udløb langs Amager Strandvej et godt Stykke ind mod Maglebylille. Denne Villaby har dog intet med Dragør som saadan at gøre. Selve den lille, snirklede Dragør

Jan Eybers Plads i den gamle Dragør By.

By har den Dag i Dag bevaret min Barndoms Ansigt.

Da Lysene straaledede og Livet pulserede

DRAGØR har alle Dage været noget for sig selv. Den ligner aldeles ikke andre Fiskerbyer langs Kysten. Dragør har sit eget Præg, sit eget Ansigt, noget, der antagelig stammer fra den gamle hollandsk prægede Amagerkultur. »Vestgrønningen« er Byens største »Trafikaare«, der skærer Landevejens Indløb lige ved den røde, spidstaarnede Kirke. »Vestgrønningen« er hverken en Gade eller en Boulevard. Rent Byteknisk er det svært at karakterisere denne brede Tværvej med sin Blanding af Sten, Græs, Træer og smalle Fortove, der standses brat af Sundets blaa Stribe.

Før Krigen var Dragør som en summende Myretue hver eneste Sommer. Masser af Københavnerne svor Aar efter Aar til Dragørs Lyksaligheder, Parkeeringspladsen ved Havnen var fyldt med Biler, og fra Hoteller og Restauranter lød Musiken ud over Havnepladsen, hvor Ungdommen flirtede, og den ældre Generation sad paa Verandaerne med den boblende Whisky. Ved Havnens fornemste Kaj laa den lille Dampers »Dragør«, der løb frem og tilbage mellem Dragør og Limhamn — »løb« er nu saa meget sagt — og satte Københavnerne af ved Foden af de store Fabriker med de rygende Skorstene paa Svenskekysten, for at tage glade Svenskere med tilbage til Amagers eneste Ferieby. Lysene straaledede ud over Vandet fra det hvide Badeetablissement »Dragør Sydstrand«, paa hvis Arealer Telt ved Telt lyste hvidt i Sommeraftenen ja, det var dengang. I Dag er Ferielivet i Dragør blevet mere afdæmpet, ligesom iøvrigt alt andet under Tidens Tryk. Der er ingen Biler mere paa Havnens Parkeeringspladser, og den hvide Badeby ligger forladt og synker sammen i sig selv med knuste Ruder i alle Kabinebygninger. »Folke-Ferie« fik jo beklageligvis ikke Dragør Kommunalbestyrelses Velsignelse til at overtage Bygningerne som Ferieby for københavnske Arbejdere og nu er det fordum saa stolte Badeetablissement dødsdømt. Det

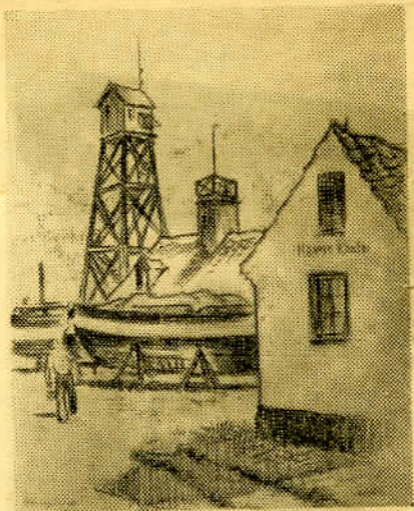
venter kun paa Dommens Fuldbyr-
delse.

De toppede Brostens Saga er ude

NATURLIGVIS er der stadig Land-
liggere i Dragør. Den faste Stab
fra Villaerne langs Nordstranden
er jo „Sommer-Indfødte“ i Byen, og der
er vel ogsaa dem, der stadig logerer sig
ind hos Fiskerne i Smaahusenes lave
Stuer, hvor der dufter af Tang og Beg.
Som det *har været*, er det dog ikke
mere. Men det er det jo ingen Steder.

Gaar man fra Vestgrønningen ind i
de smaa Gader, møder man straks den-
ne ejendommelige Dragør-Stemning.
Gaderne er paa sine Steder saa smalle,
at man kan skræve fra Fortov til For-
tov. Husene er saa underligt smaa og
dukkeagtige, men sirlige, velholdte og
nymalede i lyse, nydelige Farver. Der
er Blomster i de smalle Havestykker
foran Vinduerne og Blomster i de gam-
le Porcelæns-Urtepotter i Vindueskar-
mene.

Een Forskel fra Fortiden er der dog.
Lige indtil for faa Aar siden var Drag-

Hjørnet af Havnepladsen med det karakteristiske Lodstaarn.

ørs Stenbro berømt. Nyboders ditto var den rene Asfalt i Sammenligning. I Dragørs Gader gik man ikke — man hoppede fra Sten til Sten, ofte med Fare for sin Førlighed. Det var nederdrægtig ubekvemt, men unægtelig malerisk. Nu er den toppede Stenbro væk. Langs Midten af Gaderne er der lagt en Kørebane af mere normal Karakter — men dog Stenbro — og egentlig er Forandringen gjort med nænsom Haand. Der er ikke slaaet noget i Stykker i Byens Helhedsbillede.

De „Indfødte“, som man iøvrigt ikke ser saa meget til endda, taler 10 km fra Hovedstaden deres eget Tungemaal. Denne mærkelige Amager-Dialekt med baade svensk og bornholmsk Islæt. Radioen havde for nogen Tid siden en glimrende Reportage fra Dragør, hvori følgende Replik vil blive husket for sin karakteristiske Snurrighed. „Nøv maa døv, Harald Je ve sgutt, hva je ska sij Det er dragørsk Tungemaal i en Nøddeskal! Desværre kan Betoningen ikke gengives med tørre Bogstaver.

Hollændertiden kan stadig spores

DER ligger som en Patina fra den gamle Hollændertid over Dragør By. Disse gamle Dage, da Mor Sigbrits Landsmænd befolkede Amager, er ikke glemt. Man sporer det i Navnene paa de Indfødte — Trein, Jan, Marchen, Crilles, Tønnes o. s. v. — og man mindes Hollænderne i mange Gadenavne, f. Eks. Zyttensgade, Jan Eybers Plads m. fl. Ellers er det Dragørs Egenskab af Fisker- og Lodsby, der har præget de lokale Stednavne. „Fogdens Plads“, „Lodsstræde“, „Skippergangen“ og „Badstuevælen“ er nogle af de mest karakteristiske.

Maleren Chr. Mølsted, der har for-eviget saa mange af Dragørs straatækte eller begede Idyller, har faaet en Gade opkaldt efter sig, og den Dag i Dag render man paa Malere af begge Køn, der har stillet deres Staffelier op i Dukkegadernes Labyrinth derude i Syd.

Vi staar foran Feriens store Tid. Og det er vel ikke alle, der har Raad til eller har Mod til at kaste sig ud i et Landliggeropholds Besværligheder med Rejser, Gullaschpriser og Kamp om de nødvendigste Fødemidler i Butiker, hvor man ikke er fast Kunde. Mange vil vel i Aar nøjes med kortere Udflugter. Dem vil vi anbefale et Besøg i Dragør. Har De Gummi paa Cyklen, er Turen ikke lang ad Amager Landevej, ellers er der jo „Amager-Ekspressen“, hvis Rute bag Havebyer og langs Industrierne ved Amagers Østside ikke er kendt af alt for mange Københavnere. dick.

To Skolebestyrere har byttet Skole. Den 1. August overtager Skolebestyrer C. Overgaard, nu Farum Realskole, Bogø Kostskole, og samme Dato overtager Bogø Skolens mangeaarige Leder, H. B. Krag, Farum Kostskoles Ledelse sammen med Fru M. Overgaard.